

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, CHOMUTOVSKÁ 1683, KADAŇ

**ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE
PRO OBDOBÍ 2016 - 2019**

Schváleno pedagogickou radou 21.1.2016

I. Cíle, principy a cílová skupina

- **Rozvoj kompetencí žáků:**
  - sociálních dovedností (umění týmové práce, konstruktivní řešení konfliktu, otevřená komunikace)
  - pozitivní vnímání sebe sama
  - rozvoj osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti (sebevědomí, altruismus, empatie, asertivita)
  - výchova ke zdravému životnímu stylu
- **Demokratické řízení, efektivní pravidla vzájemného soužití**
  - učení se respektování lidských práv, individuální potřeb a odlišností
  - zapojení žáků do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole
  - vedení žáka k přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem
- **Vytváření atmosféry vzájemnosti, důvěry, respektu a bezpečí ve škole**
- **Přístup k informacím a práce s informacemi**
  - umění používat různé informační zdroje, kriticky zhodnotit, porovnat informace
  - vytváření vlastního názoru, životních postojů
  - poznání základních lidských potřeb (fyzických, psychických, emočních)
- **Spolupráce**
  - celé školy, všech žáků, učitelů, důvěra ve vztahu žák – žák a učitel - žák
  - otevřená komunikace mezi školou a rodiči
  - spolupráce v rámci pedagogického týmu
  - propojení školy s dalšími institucemi (odbornými pracovišti, organizacemi působícími v oblasti primární prevence)

Cíle

a) dlouhodobé

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí

b) střednědobé

- vytváření a distribuce metodických materiálů
- zapojování rodin do života školy
- pravidelné zapojování do grantového systému prostřednictvím vlastních projektů
- finanční zabezpečení funkce školního metodika prevence (snížená přímá míra vyučovací povinnosti)

Cílem našeho působení v oblasti prevence nežádoucích jevů je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku

- s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
- schopné dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí
- přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi
- schopné řešit, případně schopné nalézt pomoc pro řešení problémů
- s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám

- podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek ke zdravému životnímu stylu
- konstruktivním alternativám trávení volného času

c) krátkodobé

- zmapování potřeb v oblasti primární prevence
- finanční podpora školní preventivní strategie

Prevence rizikového chování zahrnuje především aktivity v oblastech prevence:

- násilí a šikanování
- záškoláctví
- kriminality, delikvence, vandalismu aj. forem násilného chování
- ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
- xenofobie, rasismu, extrémismu, intolerance a antisemitismu
- užívání návykových látek (vč. opomíjeného alkoholu a kouření), anabolik, medikamentů a dalších látek
- netolismu (virtuálních drog) a patologického hráčství (gambling)
- diváckého násilí
- komerčního sexuálního zneužívání dětí
- syndromu týraných a zneužívaných dětí
- sekt a sociálně patologických náboženských hnutí

Cílová skupina

Strategie je zaměřena na všechny žáky 1. – 9. ročníku naší školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy vývojových poruch chování.

U pedagogů je další vzdělávání zaměřeno na celý tým, se zvláštním přihlédnutím k začínajícím pedagogům. Intenzivní vzdělávací aktivity jsou směřovány k pracovníkům, kteří zajišťují činnost školního poradenského pracoviště.

Do systému informování jsou zapojeni prostřednictvím rodičovských schůzek, osobních konzultací a společných akcí všichni rodiče žáků. Zvláštní pozornost je věnována skupinám rodičů tříd, kde se vyskytly negativní jevy jako šikana. Individuální pozornost je pak věnována rodičům žáků, u kterých byl zjištěn výskyt návykových látek, konzumace alkoholu a kouření, rodičům žáků – agresorů v případech šikany, ale i rodičů žáků se záškoláctvím.

Za problémy v oblasti primární prevence u dětí a mládeže jsou považovány:

- nechť pedagogů vyvíjet aktivity, které nepřinášejí okamžitý viditelný výsledek
- nedostatečné využití stávající legislativy
- nedostatečná ochrana dětí před alkoholem a pasivním kouřením v rodině a na veřejnosti
- vysoká společenská tolerance k legálním drogám
- mobilní telefony, Internet
- liberalizace drogové politiky

- absence pocitu zodpovědnosti za vlastní zdraví
- podceňování primární prevence
- prevence pouze ve škole, po skončení vyučování nemožnost postihu, nekontrolovatelnost žáků
- prevence jen ve školách, absence prevence v rodinách
- neobornost pedagogů v dané oblasti (absence právního vědomí)
- nedostatečné pravomoci školních metodiků prevence

II. Strategie a metody

Vztah učitel – žák

Budujeme vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem. Žák ví, že se může na učitele obrátit a bude respektován jeho názor, jeho potřeby. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog. Učitel získává důvěru žáka i prostřednictvím budování vztahu s rodinou, sociálním prostředím žáka. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodičem, širší rodinou, ostatními pedagogy, výchovným poradcem aj. Na základě dosažení dohod o společných cílech a postupech **dochází k celkové a jednotné podpoře žáka.**

Skupinová práce

Žáci velkou část vyučování spolupracují ve dvojicích, ve skupinách, i ve skupinách napříč třídami. Učitel věnuje pozornost spolupráci, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny, reflektuje s žáky skupinovou práci a podporuje tak rozvoj kompetencí **týmové práce, řešení konfliktu** (učitel podporuje odpovědnost žáka za řešení konfliktu). Žáci se učí vést diskusi, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku. Jednou z možností je například vedení komunitního kruhu, ve kterém má každý právo **diskutovat** na základě pravidel diskuse, **sdílet** své pocity, obavy, radosti, zážitky, podněty k životu třídy, klást otázky.

Projektové vyučování a celoškolní projekty

V rámci projektů se žáci mohou blíže seznámit s děním kolem sebe a s aktuálními tématy. Umožňuje intenzivní spolupráci tříd v rámci ročníku. Celoškolní projekt navíc podporuje spolupráci žáků napříč třídami a napříč ročníky. Žáci se navzájem poznávají a dokáží spolupracovat starší s mladšími. Je to podstatný prvek prevence šikany starších žáků vůči mladším.

Individualizované hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny

Žáci dostávají komplexní zpětnou vazbu od učitele. Jsou informováni o svém pokroku i nedostacích. Je oceňováno úsilí žáka a míra jeho pokroku bez srovnávání s výkonem ostatních. Je podporován jeho individuální talent a zájem. Diferenciace výuky může probíhat prostřednictvím práce ve skupinách podle zaměření žáka. Pomáháme žákovi vybudovat si **důvěru v sebe, ve vlastní síly, pozitivní vztah k okolnímu světu.**

Komunikace s rodiči, zákonnými zástupci

Učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace a vyzývají je, aby tuto možnost využívali. Rodiče budou o programu informovat především třídní učitelé na třídních

schůzkách. Další možnost budou mít rodiče prostřednictvím webových stránek školy: www.3zskadaň.cz. Informovanost bude zaměřena zejména na oblast prevence užívání návykových látek a šikany.

Pokud rodiče projeví zájem, rádi pro ně zajistíme alespoň jeden seminář nebo besedu s odborníkem. Budeme se snažit zapojit rodiče do programu i tak, že je požádáme, aby se k jeho průběhu vyjádřili. Na jejich dotazy a připomínky budeme zpětně reagovat.

Pedagogická diagnostika

Učitel věnuje pozornost žákům, registruje signály o možném problému žáka a hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracuje s rodiči a výchovným poradcem, který se zapojí do diagnostického a terapeutického procesu. Případně je využíváno dalších odborných institucí (PPP aj.)

Řešení přestupků

Porušování školního řádu, týkající ho se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny patřičné sankce. Za řešení přestupků zodpovídá metodik prevence spolu s třídním učitelem.

1. Prvotní šetření provede třídní učitel. V případě důvodného podezření, že byl spáchán přestupek, o tom informuje metodika prevence (dále jen MP). TU zaznamená základní informace pro MP (formou vyplnění tabulky na disku X)
2. MP provede **diskrétní šetření**, pohovor s dítětem
3. Při potvrzeném důvodném podezření **TU kontaktuje rodiče**, eventuálně zákonné zástupce žáka a doporučí jim využití pomoci kontaktního centra, odborníků z PPP nebo zdravotnických zařízení
4. **V případě negativní reakce rodičů** na sdělenou skutečnost a v případě, že rodiče nezařídí pro žáka další péči, **požádá škola** v zastoupení MP **o pomoc Oddělení sociálně právní ochrany dětí Městského úřadu v Kadani** v souvislosti s možností zanedbání péče ze strany rodičů. Současně o tomto kroku uvědomí rodiče (zákon. zástupce).
5. **V případě akutního ohrožení zdraví po požití drogy** (včetně alkoholu), **škola TU kontaktuje rodiče okamžitě, popřípadě zajistí žákovi lékařskou péči** a současně o tomto kroku **uvědomí rodiče. MP uvědomí Odbor soc. věcí a zdravotnictví MěÚ.**
6. **V případě dealerství nebo podezření na porušení § 217 trestního zákona** (ohrožení mravní výchovy dítěte) nebo zanedbání povinné péče **oznámí MP věc Policii ČR a odd. právní ochrany dětí MěÚ v Kadani.**
7. O všech provedených krocích je veden zápis !!! Zápis provede MP do sešitu prevence a tř. učitel do TK.
8. **Po poradě s ředitelem školy (s vedením školy)** zváží MP a tř. uč., jak informovat členy pedagogického sboru a jak ostatní žáky a rodiče, **aby se předešlo problémům.**
9. Pokud selhala preventivní opatření školy a v případě podezření, že žák zneužívá návykové látky, **MP** informuje ředitele školy a dle svých odborných zkušeností a komunikativních sociálních dovedností: **řeší MP danou situaci spolu s OSPOD, Policií ČR, př. dalšími orgány.**

Žádná omamně psychotropní látka (OPL) nesmí být uchovávána v trezoru školy, ani na jiném místě!!! V případě jejího nalezení či zabavení bude **neprodleně kontaktována Policie ČR.**

Jsou sledovány i další nežádoucí jevy - šikana, kyberšikana, alkohol, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění je třeba postupovat podle níže uvedených návodů.

Návod pro žáky (případně pro jejich zákonné zástupce):

Jak se můžeš bránit?

- Zajdi za svým třídním učitelem.
- Vhod' vzkaz do schránky důvěry (v přízemí vedle knihovny).
- Zajdi za Mgr. Miluší Sukovičovou, nebo Mgr. Ivou Kozákovou (metodičkami prevence)
- Svěř se rodičům.
- Použij linku důvěry, která je bezplatná (tel. č. 800 155 555 nebo 116 111).

Návod pro třídního učitele:

Pro vyšetřování počáteční šikany, kyberšikany, vandalismu, brutality, rasismu apod.

- Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi
- Informování metodika prevence, případně požádání o jeho pomoc
- Nalezení vhodných svědků
- Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů)
- Zajištění ochrany obětem (zvýšený dohled dozorujícího učitele)
- Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
- Pohovor s rodiči oběti a agresora (ne konfrontace)
- TU zaznamená základní informace pro MP (formou vyplnění tabulky na disku X)

Pro pokročilou šikanu s neobvyklou formou – např. výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídní lynčování

- Bezprostřední záchrana oběti
- Oznamit šikanu řediteli školy
- Domluva s metodikem prevence na způsobu vyšetřování
- Domluva s pedagogických pracovníků na spolupráci
- Vlastní vyšetřování společně s metodikem prevence
- Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- Pokračující pomoc a podpora oběti
- Vyrozumění rodičů
- TU zaznamená základní informace pro MP (formou vyplnění tabulky na disku X)

Při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách je nutné spolupracovat s Policií ČR, případně dalšími institucemi a orgány (např. s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte,...) **Za nahlášení policii odpovídá metodik prevence.**

Všem pracovníkům školy je opakovaně připomínána ohlašovací povinnost každého občana.

III. Organizace a struktura prevence, personální zajištění

Výchovný poradce

Výchovný poradce koordinuje společně se školním metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Setkává i s žáky, kteří jsou v některých případech ohroženi ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými. Komunikuje s pedagogy a sbírá podněty. Učitelé se na výchovného poradce obracejí v případech:

- výskytu agresivního chování ve třídě
- signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové)
- náhlém i trvalém neúspěchu v učení
- koordinace činnosti třídních učitelů a ostatních nejen u žáků s SPU a SPCH
- návrhy na přešetření a vyšetření žáků, příprava podmínek integrace
- prohlubování včasné intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči
- porušování pravidel soužití ve škole žákem
- krádežích ve třídách
- při problémech v oblasti záškoláctví a závislostí
- budování pozitivního klima při integracích kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole
- integrace a spolupráce s Policií ČR, MP, PPP, SPC, SVP, MěU - OSPOD, s Klokánkem, Úřadem práce – IPS, ICM a K - Centrem
- s odd. psychiatrie pro děti a dorost a s klinickou psychologkou
- s Fondem ohrožených dětí
- s DDM Šuplík
- s Informačním a poradenským střediskem Úřadu práce

Výchovný poradce diagnostikuje situaci. Navrhuje opatření, setkání zainteresovaných lidí, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o kontaktech na další pomoc (adresář sociálních služeb apod.) linku bezpečí a další organizace. Obrací se na sociální odbor, kurátory v případě podezření na problém v rodině, na podezření porušování zákona.

Školní metodik prevence

Metodik prevence spoluvytváří minimální preventivní program, podílí se na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci nežádoucích jevů (*jako jsou šikana, návykové látky, nezdravé vztahy v kolektivu, násilí, záškoláctví, nezdravý životní styl, kriminalita dětí a mladistvých apod.*) Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vniklého problému dává podněty k možné nápravě (projekt, spolupráce s výchovným poradcem a speciálním pedagogem, účast na tematické akci, atd.) Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence (o.s. K - Centrum, Preventivní skupina Policie ČR, PPP....). Koordinuje předávání informací o problematice nežádoucích jevů ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy. Hodnotí realizaci minimálního preventivního programu. Spolupráce s třídními učiteli, poradenské služby pro žáky a rodiče.

Třídní učitel, učitelé

Učitelé se věnují v rámci své výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Oslovují a zapojují do řešení problémů výchovného poradce a školního metodika prevence. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhují opatření. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace (e-mail, mobil, elektronická žakovská).

Ředitel školy, vedení školy

Sleduje efektivitu prevence nežádoucích jevů. Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Účastní se v případě potřeby zásadních setkání rodiny a školy.

Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů apod.

Ke zjištění aktuálního stavu rizikového chování ve škole jsou využívány dotazníkové metody, práce třídních učitelů a připomínky, návrhy a dotazy dětí prostřednictvím schránky důvěry.

Další spolupracující organizace

V oblasti prevence zneužívání návykových látek spolupracuje škola s K - Centrem, které připravuje pro druhý stupeň školy besedy. Umožňují i následné poradenství v této oblasti. Cílem je umožnit žákům kontakt s odborníky mimo školu, což vytváří prostor pro další pomoc. V rámci programu žáci diskutují, zabývají se sociálními vztahy a riziky v životním stylu, dostávají i informace v oblasti návykových látek, připraví řadu modulů - Anorexie a bulimie, Drogy, Alkohol, Sexuální výchova, - AIDS, Kyberšikana a další témata.

Odborná pracoviště

Škola spolupracuje s těmito institucemi, obrací se ně v případě potřeby - PPP, SPC, SVP, Diagnostické ústavy, Oddělení sociálně právní ochrany dětí při Městském úřadu, Policie ČR, MP, hasiči....

IV. Způsob realizace, podpora bezpečného klimatu ve škole

Základními kompetencemi prevence v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu jsou:

- **zvyšování sociální kompetence** – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
- **posilování komunikačních dovedností** – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- **vytváření pozitivního sociálního klimatu** – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty

- **formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám** – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje apod.

Klíčové vyučovací oblasti jsou:

- **oblast přírodovědná**
(např. biologie člověka, fyziologie, biologické účinky drog, chemické aspekty drog atd.)
- **oblast zdravého životního stylu**
(např. výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, podmínky správné výživy, volný čas apod.)
- **oblast společenskovední**
(proces socializace jedince, užší a širší společenské prostředí, jedinec ve vzájemné interakci se sociálním prostředím apod.)
- **oblast rodinné a občanské výchovy**
(postavení rodiny ve společnosti, vedení domácnosti, správná výživa, zdravý vývoj a příprava na život, formy komunikace, zvyšování sociální kompetence dětí a mládeže, subjekty participující v oblasti prevence drog atd.)
- **oblast sociálně právní**
(právní aspekty drog, práva dítěte, význam a cíle reklamy apod.)
- **oblast sociální patologie**
(postoj společnosti ke zneužívání drog, delikventní chování, kriminalita, xenofobie, šikanování, rasismus apod.)

Preventivní témata jsou nejčastěji frekventována v následujících předmětech:

Výchova ke zdraví

Výchova k občanství

Přírodověda, přírodopis

Český jazyk

Prvouka

Výtvarná výchova a výtvarné soutěže

Tělesná výchova a sportovní soutěže

Chemie

Peer projekt „Chceme si pomáhat“ – napříč třídami, ročníky a vyučovacími předměty

IV. Znalostní kompetence žáků

1. – 3. ročník

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužívání léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti, jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu

4. – 5. ročník

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si

zdravý životní styl

- znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví
- mají povědomí o zákonech omezujících kouření, požívání alkoholu a týkající se užívání a šíření drog
- umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva
- mají povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

6. – 9.ročník

- žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- respektují odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení a jsou tolerantní k menšinám
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- umí chápat zdraví ve všech jeho aspektech (tělesné, duchovní, duševní, sociální, osobní...)
- umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- umí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jeho realizaci
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- ví, že zneužívání dítěte je trestné
- umí diskutovat o rizicích zneužití drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovede využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, zneužívání apod.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- dokáží komunikovat se specializovanými službami (linka důvěry, krizová centra)
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umí o nich diskutovat

V. Metody a formy, jakým budou dílčí aktivity řešeny

V 1. – 5. ročníku je program zaměřen na:

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty (například formou komunitního kruhu)

- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci ZŽS – hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami
- základy etické a právní výchovy
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení
- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- soustředěnost na včasné diagnostikování nežádoucích problémů ve třídních kolektivech
- důraz na spolupráci s rodiči
- široká nabídka volnočasových aktivit
- ekologická výchova
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod.
- účast v soutěžích výtvarných, sportovních, zdravotnických, dopravních ....

V 6. – 9. ročníku:

Bereme v úvahu, že přechod na druhý stupeň základní školy přináší řadu změn a z nich vyplývajících zátěžových situací – změna třídního učitele, střídání vyučujících v jednotlivých předmětech, odchod některých spolužáků (víceletá gymnázia, sportovní třídy apod.) a příchod nových spolužáků, zvýšené nároky na objem a strukturu učiva.

Program je zaměřen na:

- vzájemné poznávání účastníků
- vytváření vztahu důvěry mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem
- stanovení pravidel soužití třídní komunity
- formování skupiny, která je pro žáky bezpečným místem, která jim pomůže vyhnout se rizikovému společensky nežádoucímu chování – šikanování, užívání alkoholu a drog, vzniku různých typů závislostí apod.
- začlenění nových žáků do komunity třídy
- trénink obrany před manipulací, s uměním říci „ne“
- trénink odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- zvládání náročných fyzických duševních situací
- umění vyrovnat se s neúspěchem
- upevňování vztahů v komunitě vrstevníků
- rozvoj schopností přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí
- nácvik efektivní komunikace na základě vlastních prožitků
- nácvik řešení zátěžových situací
- zvýšení schopnosti odolávat nebezpečím, krizím, stresu, zátěžovým situacím (včetně odmítání alkoholu, drog, nikotinu, nevhodných způsobů chování)
- přehled životních rizik
- společenské vztahy (včetně mediální hygieny, vlivu reklamy apod.)
- modelové, projektové situace poskytující návody k řešení problémů

VI. Konkrétní aktivity podporující primární prevenci na škole

Aktivity pořádané na naší škole pro žáky, které podporují dobré vztahy, umožňují seberealizaci a učení se v reálných situacích:

- Pobyty ve zdravotně příznivém prostředí – výjezdy k moři nebo Švp
- Školní výlety
- Kulturní programy (kina, divadla, sportovní a jiné soutěže...)
- „Spaní ve škole“, „Spaní v družině“
- Nabídka kroužků – školní klub
- Spolupráce s DDM Šuplík, sportovními a zájmovými organizacemi
- Turnaje, soutěže a olympiády pro žáky – příležitost pro uplatnění talentu a zájmu v různých oblastech

Akce pro žáky i širší rodičovskou veřejnost, které podporují spolupráci rodiny a školy:

- Den bez aut
- Vánoční akademie – Zastavení ve Sluníčku
- Jaro je tu – celoškolský projekt
- Ochrana člověka za mimořádných situací
- Tátové a mámy sportujte a bavte se s námi – projekt ŠD
- Bruslení, karneval na ledě – I. stupeň
- Projekt „Jashilda“ indická dívka – Adopce na dálku
- Peer projekt „Chceme si pomáhat“

Kontaktní místo ve škole a informační nástěnka

Konzultační hodiny VP a MP na II. stupni ZŠ Mgr. Ivy Kozákové jsou pro žáky a rodiče kdykoliv po předchozí dohodě. Konzultaci lze dohodnout osobně, telefonicky na telefonním čísle: 474 333 452, 728 580 849 nebo prostřednictvím e - mailové adresy:

kozakova-3zs@ktkadan.cz

Konzultační hodiny VP a MP na I. stupni ZŠ Mgr. Miluše Sukovičové jsou pro žáky i rodiče kdykoliv po předchozí dohodě. Konzultaci lze dohodnout osobně, telefonicky na telefonním čísle: 474 333 452, 724 718 697 nebo prostřednictvím e - mailové adresy:

sukovicova-3zs@ktkadan.cz

V hlavní chodbě, naproti vstupním dveřím je umístěna jedna schránka důvěry nejen pro anonymní dotazy a připomínky, druhá je umístěna ve ŠD. Ve druhém patře školy vedle odborné učebny chemie – fyziky je informační nástěnka.

Informace v oblasti nežádoucích jevů a dalších informací pro žáky a rodiče jsou zveřejňovány nejen na nástěnce vedle sborovny, ale i na vhodných plochách ve třídách, na webových stránkách školy: www.3zskadan.cz . Obsahují důležitá telefonní čísla a adresy (linky

důvěry apod.) a další informace, které se vztahují k tématům zařazeným do Minimálního preventivního programu, zásady první pomoci při výskytu šikany. Na výběru témat umístěných na nástěnku i ve třídách se mohou žáci sami podílet právě svými dotazy přes konzultace s vyučujícími, školním preventistou nebo vzhazovanými návrhy, dotazy a připomínkami do schránky důvěry.

VII. Vyhodnocení školní preventivní strategie

O programu školní preventista povede průběžné záznamy, s jejichž výsledky bude pravidelně seznamovat vedení školy, ostatní pedagogické pracovníky a rodiče žáků. Vyhodnocení se týká věcné podstaty realizace jednotlivých akcí a aktivit, dává přehled o počtech účastníků, finančních nákladech, schopnosti realizovat jednotlivé programy apod.

Vyhodnocení výsledků uskutečňovaného procesu změn:

- zhodnocení psychosociálního klimatu ve škole, kázně a případně i prospěchu žáků
- zhodnocení posunu v postojích a hodnotových systémech dětí
- zhodnocení výskytu rizikového chování ve škole

Proces změn bude vyhodnocován průběžně a trvale pomocí prostředků poskytujících zpětnou vazbu. Dotazníky a ankety pomohou objevit úskalí a nereálné nároky programu, což lze poté napravit vypracováním upravené verze pro další období.

Datum vypracování: 21. 1. 2016

ŠMP: Mgr. Miluše Sukovičová, Mgr. Iva Kozáková

Ředitel školy: Mgr. Alena Roubínová

.....
školní metodik prevence

.....
ředitel školy